

**LIBOS DIZAYNINI ISHLAB CHIQUISHDA CHIZMATASVIR VA
RANGTASVIRNING QO'LLANILISHI**

Axmedov R.T

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti

Ushbu maqolaning asosiy maqsadi libos dizaynini ishlab chiqishda chizmatasvir va rangtasvirni qo'llash, shuningdek, ushbu o'zaro bog'liqlikni aniqlashdan iboratdir.

Основная цель данной статьи – определить использование рисунка и живописи в разработке дизайна одежды, а также их взаимосвязь.

The main purpose of this article is to determine the use of drawing and painting in fashion design, as well as their relationship.

Tasviriy bezak san'ati ma'naviy qadriyatlarga, dizayn - ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi bog'liqlikka, badiiy kashfiyotlarni hayotga, ishlab chiqarishga, ommaviy amaliyotga joriy etishga qaratilgan. Tasviriy bezak san'ati va dizayn o'rtasidagi bog'liqlikning to'rtta nuqtai nazari aniqlangan. Dizayndagi etakchi yo'nalishlar zamonaviy dunyoda dekorativ va amaliy san'atni oxir oqibatda "singdirishi" mumkin bo'lgan tasviriy san'at shakllari sifatida aniqlanadi.. Dizayn ko'plab san'at turlarining sintezi sifatida badiiy rivojlanishning yangi shaklini yaratadi. Muayyan yo'nalishda zamonaviy tasviriy san'atning tashqi ko'rinishiga ta'sir qiladi.Libos dizaynini ishlab chiqish-bu murakkab ijodiy jarayon bo'lib, unda har qanday buyumning, jumladan, kiyimning ham loyihasini ishlab chiqish ko'zda tutilgan. Ushbu maqolada kiyimlarni tikishdan oldingi jarayonlar, ularni loyihalash haqida mulohaza yuritilgan.Libos dizaynini ishlab chiqishda chizmatasvir (illustratsiya) va rangtasvir (koloristika) juda muhim rol o'ynaydi. Ular dizaynerga o'z g'oyalarini aniq ifodalash, turli variantlarni sinab ko'rish va mijozga tayyor mahsulotni vizual ravishda namoyish etish imkonini beradi.

Chizmatasvirning roli:

G'oyani vizualizatsiya qilish: Dizayner dastlabki eskizlarni chizish orqali o'zining libos dizayni bo'yicha g'oyalarini vizualizatsiya qiladi. Bu eskizlar sodda bo'lishi mumkin, lekin ular libosning asosiy shakli, silueti, detallari va umumiy ko'rinishi haqida aniq tasavvur beradi.

Turli variantlarni sinab ko'rish: Chizmatasvir yordamida dizayner libosning turli variantlarini, masalan, yoqa shakli, yeng uzunligi, bel chizig'i va boshqa detallarni o'zgartirib, eng yaxshi variantni tanlash imkoniga ega bo'ladi.

Mijoz bilan muloqot: Chizmalar mijoz bilan muloqot qilish uchun juda qulay vositadir. Dizayner mijozga turli variantlarni ko'rsatib, uning fikrini bilib, dizaynni uning istaklariga moslashtirishi mumkin.

Texnologik chizmalar: Libos tayyorlash jarayonini soddalashtirish uchun dizayner texnologik chizmalar yaratadi. Bu chizmalar tikuvchilarga libosni aniq va to'g'ri tikishiga yordam beradi. Bu yerda aniq o'lchamlar, tikuvlar va detallar batafsil ko'rsatilishi kerak.

3D modellashtirish uchun asos: Zamonaviy texnologiyalar yordamida chizmalar 3D modellashtirish uchun asos bo'lishi mumkin. Bu dizaynerga libosning uch o'lchovli modelini yaratish va uni har tomondan ko'rib chiqish imkonini beradi.

Rangtasvirning roli:

Ranglar palitrasini tanlash: Ranglar libosning umumiy ko'rinishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Dizayner ranglar palitrasini tanlashda libosning maqsadi, mavsumi, moda tendentsiyalari va boshqa omillarni hisobga oladi.

Ranglar uyg'unligini ta'minlash: Ranglarning bir-biriga mos kelishi libosning estetik ko'rinishini ta'minlaydi. Dizayner ranglar doirasi, ranglar uyg'unligi nazariyalari va shaxsiy tajribasidan foydalanadi.

Ranglarning psixologik ta'siri: Ranglar inson psixologiyasiga ta'sir qiladi. Masalan, qizil rang energiya va ehtirosni, ko'k rang tinchlik va xotirjamlikni ifodalaydi. Dizayner bu ta'sirni libos dizaynida hisobga oladi.

Ranglarni turli materiallarga qo'llash: Ranglar turli materiallarda turlicha ko'rinishi mumkin. Dizayner bu omilni hisobga olib, ranglarni to'g'ri tanlashi kerak.

Ranglar trendlarini kuzatish: Moda dunyosida ranglar trendlari doimo o'zgarib turadi. Dizayner trendlarni kuzatib, zamonaviy va dolzarb ranglarni qo'llashi lozim.

Madaniyatda tasviriy bezak san'ati alohida o'rin tutadi. Bu nafaqat tasviriy va amaliy san'at mazmuni va shaklining birligi, balki g'oyani bir ma'noli emas, balki ko'p qirrali ifodalovchi ramziyligi tufayli ham yuzaga keladi. Ushbu g'oyaning tasdig'i madaniyatni san'at bilan birlashtirishga tez-tez urinishlarda namoyon bo'ladi va aksincha. "San'at" tushunchasi hozirgi vaqtda ikki xil talqin qilinadi: keng ma'noda hayotning har qanday shaklidagi mahoratning eng yuqori darajasi; va bizni qiziqtiradigan tor

ma'noda, voqelikni takrorlashning o'ziga xos badiiy va obrazli shakli sifatida. Rassomning ijodiy sa'y-harakatlari natijasida vujudga kelgan tasviriy san'at asarlari mavjud mavjudligida transpersonal xususiyatga ega bo'ladi. Tasviriy san'at asarini idrok etish nafaqat ijodkorning individual, badiiy va xayoliy o'ziga xosligidan dalolat beradi, balki uning davriga xos bo'lgan tajribaning jamoaviy shakllarini ham tavsiflaydi. Dizayn va tasviriy bezak san'ati o'rtasidagi bog'liqlik haqida turli xil qarashlar mavjud. Birinchi nuqtai nazar: dizayn - bu dekorativ va amaliy san'atni oxir-oqibat "singdirishi" mumkin bo'lgan san'at turi.

Xulosa qilib aytganda, chizmatasvir va rangtasvir libos dizaynini ishlab chiqishda ajralmas vositalar hisoblanadi. Ular dizaynerga o'z g'oyalarini aniq va samarali ifodalash, turli variantlarni sinab ko'rish va mijozlarga yoqadigan chiroyli va zamonaviy liboslar yaratishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI:

1. Abdullaev N. U. San'at tarixi, 2001.
2. Xudayberganov R.A. Chizmatasvir Shark.2007.
3. Modaning oxiri. Globallashuv davridagi kiyim va kostyumlar / Ed. Adama Geci va Viki Karamimas; qator ingliz tilidan T. Pirusskaya. – M.: Yangi adabiy sharh, 2020.

